

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu M. L.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

M. L., pismem z 25 października 2023 r. (data nadania pisma w placówce operatora wyznaczonego), wniosła do Sądu Najwyższego „wniosek o powtórzenie Referendum”. W tytułowym piśmie M. L. zarzuciła „popętnienie przestępstwa przeciwko wyborom, polegającego na złamaniu ciszy wyborczej poprzez powszechną publikację sondaży wyborczych przeprowadzonych w dniu głosowania przed jego zakończeniem” w związku z czym wniosła o uznanie wyborów za nieważne. W dalszej części pisma opisała sytuację, które zaobserwowała jako wyborca, a zarazem członek Komisji Wyborczej nr [...] w S.

Pismem z 24 listopada 2023 r. Prokurator Generalny wyraził podgląd, że w odniesieniu do zarzutu zadawania przez członków obwodowej komisji wyborczej

pytań o ilość kart, protest referendalny jest zasadny i może mieć wpływ na wynik referendum, odośnie do zarzutu dopuszczenia się przestępstwa polegającego na publikacji wyników sondaży wyborczych w dniu głosowania przed jego zakończeniem protest referendalny jest bezzasadny, w pozostałym zaś zakresie protest należy pozostawić bez dalszego biegu.

Pismem z 24 listopada 2023 r. Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o pozostawienie protestu bez dalszego biegu z przyczyn formalnych, zaś w przypadku jego rozpoznania o uznanie bezzasadności protestu, zaś jeżeli rzeczywiście doszło do naruszenia procedury uznanie zasadności protestu, ale bez wpływu na wynik referendum.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”) protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum oraz jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”).

2. Stosownie do art. 33 ust. 1 u.r.o. przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów ustawy o referendum ogólnokrajowym dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Zgodnie zaś z art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest ma nie tylko obowiązek sformułowania w nim zarzutów, ale również przedstawienia lub wskazania dowodów, na których opiera swoje zarzuty. Niesprostanie przez wnoszącego protest tym obowiązkom, zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb., prowadzi do pozostawienia protestu bez dalszego biegu.

3. Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy wskazać należy, że M. L. w piśmie z 25 października 2023 r. nie sformułowała zarzutu dopuszczenia się

przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów ustawy o referendum ogólnokrajowym dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum, gdyż podniesione zarzuty dotyczyły wyłącznie możliwości dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom.

4. Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 zd.1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ms]